

HAUTAUSMAIDEN HOITOSUUNNITELMA

2021-2031

**HAUTAUSTOIMI
BEGRAVNINGSVÄSENDET**

VAASAN SEURAKUNTAYHTYMÄ - VASA KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Päivitetty 11 2023

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Vaasan seurakuntayhtymän hautausmaat	2
1.2	Hautaus-toimen tehtävä ja tavoitteet	4
2	Hautausmaiden hoidon vastuut	4
2.1	Vaasan seurakuntayhtymän hautaus-toimen vastuut	5
2.2	Omaisten vastuut	5
2.3	Hautainhoitorahaston vastuut.....	6
3	Hautausmaiden yleishoito	7
3.1	Kasvillisuuden hoito	7
3.2	Yhteisten muistelupaikkojen, sankarihautojen sekä seurakuntayhtymälle palautuneiden hautojen hoito	9
3.3	Hautausmaiden kulkuväylien ja pysäköintialueiden hoito ja talvikunnossapito	10
3.4	Hautausmaarakenteiden ja –kalusteiden hoito	13
3.5	Puhtaanapito ja jätehuolto.....	13
4	Yksittäisten hautojen hoito	14
4.1	Haudan hoitamattomuus	15
4.2	Muistomerkin hoito	15
5	Hautainhoitorahasto	16
5.1	Hautainhoitorahaston toiminta ja tehtävät	16
5.2	Hautainhoitorahaston resurssit.....	16
5.3	Hautainhoitorahaston tulevaisuus	17
6	Hautausmaiden hoidon vaatimat resurssit.....	19
6.1	Henkilöstö	19
6.2	Koneet ja laitteet	19
6.3	Toimitilat	20
6.4	Huoltoalueet.....	20
7	Kehittämistoimenpiteet vuosille 2021-2031	20
	Hautausmaiden kartat.....	21

1 Johdanto

Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimen perustehtäviä ovat hautaaminen ja hautausmaan hoito. Hautaustoimilain mukaan hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla tavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla (HL 5 luku 13§).

Kirkkolain kirkkojärjestyksen 3 luvun 58§:ssä on säädetty hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa noudatettavasta hoitosuunnitelmasta.

Hoitosuunnitelmassa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito. Lisäksi siinä täsmennetään seurakunnan ja hautaoikeuden haltijoiden välistä työnjakoa hautojen hoidossa. Hautausmaan hoitosuunnitelmalla lisätään myös hautausmaan hoidon suunnitelmallisuutta.

Kirkkohallituksen ohjeiden mukaan hautausmaiden hoitosuunnitelmaan sisältyvät usein toistuvien ja säännöllisten pitkällä aikavälillä toteutettavien töiden suunnittelu. Säännöllisiin tehtäviin lukeutuvat ruohonleikkaus ja muut kasvillisuuden hoitotyöt, puhtaanapito ja talvikunnossapito. Pitkän aikavälin suunnitteluun kuuluu työskentelytapojen kehittäminen, hautausmaiden infrastruktuurin kunnossapito, vanhojen puiden poistaminen ja uusien puiden istuttaminen sekä hautausmaiden rakennusten ja rakennelmien kunnossapito. Hautauskäytäntöjen muuttumista seurataan ja tarpeisiin vastataan myös tulevaisuudessa.

Hautausmaan hoidon suunnitteluun liittyy hautausmaan toimintaa ja ylläpitoa varten tarvittavien tilojen, koneiden ja kaluston käytön suunnittelu. Tällä pyritään ylläpitämään riittävä ja tehtäviin hyvin soveltuva ympäristöystävällinen konekanta sekä ennakoimaan siihen liittyviä korjaus- ja hankintatarpeita.

Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimessa on todettu tarve määrittää hautausmaiden hoidon periaatteet ja selkeyttää etenkin hoidon vastuut ja velvoitteet. Hoitamattomien hautojen osalta on tärkeitä määrittellä hoitamattomuuden perusteet ja hoitamattomuuskuulutuksen prosessi.

Vaasan seurakuntayhtymälle on myönnetty Kirkon ympäristö diplomi vuonna 2022. Hautausmaiden hoitosuunnitelma on olennainen vaatimus Kirkon ympäristödiplomin saamiselle.

1.1 Vaasan seurakuntayhtymän hautausmaat

Vaasan Vanha hautausmaa

Vanha hautausmaa on pinta-alaltaan noin 10 hehtaaria. Hautausmaa on perustettu ja otettu käyttöön vuonna 1864 ja siihen kuuluvat alueet 101–113. Hautausmaalle on rakennettu lisää hauta-alueita tarpeen mukaan. Uusin alue on valmistunut vuonna 2020.

Vanhalla hautausmaalla sijaitsevat seuraavat muistomerkit:

- Talvi- ja jatkosodassa kaatuneiden muistomerkki eli sankarihaudat
- Vuoden 1918 sodassa kaatuneiden muistomerkki
- Vuoden 1918 sodassa kaatuneiden ruotsalaisten vapaaehtoisten muistomerkki
- Karjalaan jääneiden muistomerkki
- Jääkärimuistomerkki
- Vanhan kappelin muistolaatta
- Kertahautoihin haudattujen muistomerkit

Hautausmaan vahtimestarin asuntona aikoinaan toiminut rakennus sijaitsee Vanhan hautausmaan ulkopuolella, sen eteläkulmassa. Rakennus on peruskunnostettu hautausmaahan työntekijöiden sosiaalityötilaksi vuonna 2012. Rakennuksen pihapiiriin on rakennettu uusi varastorakennus ja erillinen yleisö-wc.

Vaasan Uusi hautausmaa

Uusi hautausmaa on pinta-alaltaan noin 16 hehtaaria. Hautausmaahan kuuluvat alueet 201–208 ja 215–228. Hautausmaalle on rakennettu lisää hauta-alueita tarpeen mukaan. Uusin alue on valmistunut vuonna 2013.

Vaasan Uusi hautausmaa on perustettu 19.5.1921. Hautausmaan yhteydessä oleva kappelirakennus on valmistunut vuonna 1973 ja sen on suunnitellut arkkitehti Juhani Katainen. Rakennuksen kokonaispinta-ala on 2693 m². Rakennuksessa on kaksi kappelia, joita käytetään siunaus ja hartaustilaisuuksiin. Rakennuksessa on myös hautausmaan toimisto, huoltotiloja ja krematorio. Piha-alueella sijaitsee kaksi erillistä varastorakennusta.

Vähänkyrön hautausmaa

Vähänkyrön hautausmaa on pinta-alaltaan noin 4 hehtaaria ja siihen kuuluvat alueet 601–611. Hautausmaa ja sen keskiosassa oleva siunauskappeli on vihitty käyttöön 22.5.1892. Myöhemmin hautausmaata on laajennettu moneen kertaan ja sen ympäristöstä on hankittu maa-alueita hautausmaan laajentamistarpeeseen. Hautausmaan alue 609 saneerattiin vuonna 2015.

Hautausmaalla on siunauskappeli, joka on tarkoitettu lähinnä kesäaikaiseen käyttöön. Hautausmaan huoltorakennuksessa on työntekijöiden sosiaalityötilat sekä varastotilaa koneille ja kalustolle. Hautausmaan reuna-alueella on erillinen varastorakennus.

1.2 Hautaustoimen tehtävä ja tavoitteet

Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimen toiminta-ajatuksena on palvella omaisia ja hautausmaalla kävijöitä hautaustoimeen liittyvissä asioissa asiantuntemuksella ja pieteetillä. Toimiala tarjoaa asiakaslähtöisesti monipuolisia ja laadultaan hyviä hautaustoimen palveluja. Hautausmaat ovat ensisijaisesti hautaamista varten.

Hautaustoimella on lakisääteinen yhteiskunnallinen tehtävä. Hautaustoimilaissa määrätään (1. luku 3 §), että evankelis-luterilaisen kirkon ja seurakuntayhtymän tulee ylläpitää hautausmaita. Seurakunnilla on velvollisuus osoittaa hautasija vainajalle, jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella. Osoitusvelvollisuus koskee myös muita hautaustoimilaissa mainittuja vainajia.

Hautaustoimen tulee hoitaa sille annetut tärkeät hautaustehtävät sovitusti. Hautaustointia kehitetään siten, että hautaamiseen kuuluva arvokkuus ja kunnioitus toteutuvat. Hautaustoimen kiinteistöjen, hautapaikkojen ja hautausmaiden tulee olla mahdollisimman hyvin hoidettuja.

Hautausmaasta on laadittava hautakaava ja hautakartta. Hautausmaan ylläpitäjän on pidettävä hautarekisteriä, josta ilmenevä tiedot vainajasta (sukunimi ja etunimet, syntymäaika tai henkilötunnus, kuolinaika, hautaamisajankohta, hautaamistapa sekä haudan sijainti). Hautakartan ja hautarekisterin tiedot tulee olla yhtäpitävät. Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimi vastaa krematorion toiminnasta ja oman tehtäväkokonaisuuden muodostaa hautainhoitorahaston kanssa tehdyt haudanhoitosopimukset, joiden puitteissa hoidetaan yksityisiä hautoja. Yhteinen kirkkoneuvosto suorittaa Hautaustoimen ohjesäännön mukaisen hautausmaan katselmuksen vuosittain Vaasan seurakuntayhtymän hautausmailla.

Tavoitteita ovat Hautaustoimilain 4 §:n noudattaminen, lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen nyt ja tulevaisuudessa sekä sopimushautojen hoito. Laadulliset tavoitteet hautaustoimessa ovat

- laadukas ja tasavertainen palvelu kaikille: arvokkuus, yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti
- toimivan ja turvallisen työympäristön varmistaminen
- vainajan kohtelu pieteetillä
- olemassa olevien hautausmaiden, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden ja hautojen hoito hautausmaiden hoitosuunnitelman mukaisesti
- sankarihautojen hoito hautausmaiden hoitosuunnitelman mukaisesti
- varmistaa että, hautausmaiden toiminta on kestävän kehityksen mukaista

2 Hautausmaiden hoidon vastuut

Hautausmaiden hoito perustuu seuraaviin lakeihin, asetuksiin, sääntöihin ja ohjeisiin:

- Hautaustoimilaki (457/2003)
- Kirkkolaki (652/2023) 3 luku
- Kirkkojärjestys (657/2023) 3 luku

- Terveydensuojeluasetus (1280/1994) 7 luku 39–42 §
- Järjestyslaki (612/2003)
- Jätelaki (646/2011)
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
- Maankäyttö ja rakennuslaki (132/1999)
- Hautaustoimen ohjesääntö (YKV 7.12 2023)
- Hautausmaan kaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma
- Seurakuntayhtymän ja hautaustoimen strategia
- Kirkon ympäristödiplomi
- Kunnan yleis- ja asemakaavat sekä ympäristö-, rakennus-, toimenpide- ja maisematyöluvat

2.1 Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimen vastuut

Hautaus toimi vastaa hautausmaiden infrastruktuurin toimivuudesta ja turvallisuudesta. Vaasan seurakuntayhtymän hautaus toimen vastuulla olevia hautausmaiden hoitotoimia ovat:

- hautausmaan kulkuväylien ja pysäköintialueiden ympärivuotinen kunnossapito
- viheralueiden ja rakennelmien kunnossapito (nurmialueet, kasvillisuus, kivimuurit)
- hautausmaan yhteisten muistelu paikkojen, muistolehtojen ja sankarihautojen hoito sekä seurakunnille palautuneiden ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautojen hoito
- hautausmaan julkisten kalusteiden hoito (aidat, penkit, kasteluvesiastiat, pyörätelineet, jäteastiat, jättekatokset, opasteet ja liikennemerkkit)
- kasteluvesijärjestelmän kalusteiden ja vesijohtoverkoston kunnossapito
- sähköverkon ja valaistuksen ylläpito
- salaojituksen ja sadevesiviemäroinnin kunnossapito
- puhtaanapito ja jätahuolto

Hautausmaiden hoito katetaan valtionavulla neljännessä pääluokasta hautausmaakiinteistöjen kustannuspaikoilta. Hautausmaan ylläpitäjä tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla (HL 13 §).

2.2 Omaisten vastuut

Kirkkolain 3. luvun 33§ mukaan hautojen on oltava siistissä, hautausmaan arvon mukaisessa kunnossa. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Omaisen vastuulla on yksittäisen haudan hoito muistomerkkeineen sekä kukille varattu alue. Reunakivellisellä haudalla omaisen vastuulla on hoitaa myös koko reunakivien rajaama hauta-alue, vrt. kumpuhauta.

Hoitovelvoitteita ovat:

- Hauta-alue tulee pitää puhtaana roskista ja rikkakasveista. Haudan nurmi- tai hiekkapinnan tulee olla siisti.
- Hautamuistomerkin eteen perustettuun kukkapaikkaan voi halutessaan istuttaa kesäkukkia, monivuotisia kukkia tai sipulikukkia. Kukkien istuttaminen ei ole pakollista. Tärkeintä on, että hauta on muutoin yleisilmeeltään hoidettu. Haudalle

ei saa istuttaa puita tai pensaita. Istutukset eivät myöskään saa levitä naapurihautojen puolelle, eivätkä ne saa täysikasvuisina olla haitaksi ympäristölle. Haudalle kuulumattomat puut, pensaat, havukasvit, aidat ym. rakenteet voidaan määrätä poistettavaksi. Hautausmaan henkilökunta neuvoo mielellään kasvivalinnoissa ja muissa haudan hoitoon liittyvissä asioissa.

- Haudalle saa asentaa vain Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimen käyttösuunnitelman mukaisen ja hautaustoimen hyväksymän hautamuistomerkin. Muistomerkin kunnossapito kuuluu aina omaisille.
- Muistomerkki ei saa olla vaarallisesti kallellaan! Turvallisuussyistä vinossa olevaa muistomerkkiä ei saa keinotekoisesti yrittää suoristaa esim. asentamalla muistomerkin ja sen alustan väliin kiviä tai muita esineitä kiiloiksi.
- Hautausmaalla luontoa voidaan suojella ympäristöystävällisillä valinnoilla. Ympäristön kannalta paras vaihtoehto on kestävä kynttilälyhty, jonka sisään voidaan laittaa palamaan tavallinen kuoreton kynttilä, esim. pöytäkynttilä. Kynttilälyhdyt ja paristokäyttöiset kynttilät omaisten tulee viedä pois huhtikuun loppuun mennessä.
- Vaasan hautausmailla noudatetaan valtakunnallisia ja alueellisia jätehuoltomääräyksiä. Jätteenkeräyspisteissä on astiat poltettavalle, maatuvalle ja metallijätteelle. Hautausmailla sijaitseviin jäteastioihin saa laittaa vain haudoilta kertyvää jätettä.

Omaiset vastaavat muistolehtoon, sirottelualueille ja muualle haudattujen vainajien yhteismuistelupaikalle tuotujen yksittäisten kukkien, koriste-esineiden ja lyhtyjen hoidosta. Hautaustoimi vastaa muistelupaikkojen ja muistolehtojen yleisestä kunnossapidosta ja siisteydestä (kts. 3.2).

2.3 Hautainhoitorahaston vastuut

Hautainhoitorahaston tarkoituksena on turvata Vaasan seurakuntayhtymän hautausmailla olevien sellaisten hautojen kunnossapito ja hoito, jotka seurakuntayhtymä on maksua vastaan ottanut huolehtiakseen. Haudan hoitoon sisältyy myös kukkien hoito. Kukat voivat olla joko omaisten istuttamia tai seurakuntayhtymältä tilattuja.

Sopimushaudan hoitoon kuuluu:

- hauta-alueen kevätsiivous
- kukkien kastelu niin, että kasvit näyttävät elinvoimaisilta, kukkien siistiminen
- kukkahoitohaudoilla kukkapaikan kunnostaminen ja maanparannus, kukkien istutus sekä biologinen kasvinsuojelu tarvittaessa
- istutusalueen kanttaus ja nurmen reunan viimeistely siimaleikkurilla kukkapenkin ympäriltä sekä rikkaruohojen kitkeminen
- reunakivialueella olevan haudan pinnahoito käsittää pintahiekan siistimisen tai nurmen leikkuun reunakivien rajaamalta alueelta
- hoitokauden päättyessä kukkien poisto ja hautapaikan sekä hauta-alueen siivous

Seurakunta valitsee olosuhteisiin sopivat kukat haudalle. Hoito ei sisällä muistomerkin tai reunakivien hoitoa. Hoitosopimuksen edellytyksenä on, että muistomerkki on turvallisesti asennettuna.

3 Hautausmaiden yleishoito

Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimen vastuulla oleva hautausmaiden yleishoito sisältää seuraavat tehtävät (kts. 2.1):

- Viheralueiden hoitaminen
- yhteisten muistelupaikkojen ja sankarihautojen hoito sekä seurakunnille palautuneiden ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautojen hoito
- hautausmaan kulkuväylien ja pysäköintialueiden hoito ja talvikunnossapito
- hautausmaarakenteiden ja -kalusteiden hoito (portit, aidat, muurit, penkit, valaisimet, pyörätelineet, opasteet, kastelulaitteet)
- koneiden ja laitteiden kunnossapito
- puhtaanapito ja jätehuolto mukaan lukien kevät- ja syysiihoukset hautausmailla

Hautausmaiden hoidossa noudatetaan Viherympäristöliiton RAMS 2020 kunnossapitoluokitusta.

*Hautausmaat ovat rakennettuja viheralueita ja luokitellaan **R- luokkaan eli rakennetut viheralueet**. Rakennetut viheralueet ovat erilaisia puistoja, puistoaukioita, kiinteistöjen ulkoalueita, hautausmaita, katto- ja kansipuutarhoja, liikenneviheralueita sekä liikuntaan, leikkiin ja muuhun erityiseen toimintaan tarkoitettuja viheralueita.*

Rakennetut arvoviheralueet ovat erityisen arvokkaita puutarhakulttuuria, puutarhataidetta, kulttuuriperintöä, arkkitehtuuria tai muita maanomistajan määrittämiä erityisiä ominaispiirteitä edustavia puistoja, aukioita tai julkisten rakennusten ulkoalueita tai niiden osia.

Hoidon tavoitteena on pitää hautausmaa –alueet alkuperäisen suunnitelman mukaisena tai kehittää sitä kohdekohtaisen suunnitelman mukaisesti. Kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden turvallisuutta ja alueen siisteyttä tarkkaillaan säännöllisesti. Havaitut puutteet korjataan mahdollisimman pian. Turvallisuutta vaarantavat vauriot korjataan välittömästi.

*Vaasan Uuden- ja Vanhan hautausmaan ympärillä on vähäisessä määrin käyttö- ja **suojaviheralueita R3 ja R4**, rakennetun ja luonnonympäristön välimaastoon sijoittuvia suojavyöhykkeitä. Suojaviheralueen hoidon tavoitteena on puistomaisen yleisilmeen säilyttäminen, turvallisuuden ja suojavaikutusten ylläpitäminen sekä kasvillisuuden, kulkureittien, rakenteiden ja laitteiden kunnon ja turvallisuuden ylläpito.*

3.1 Kasvillisuuden hoito

Kasvillisuuden hoito käsittää yhtenäisten **nurmialueiden** nurmenleikkuun sekä puiden, pensaiden ja perennojen hoitamisen hautausmailla. Suurin osa hautausmaan hoitoalueista on nurmipintaisia, jotka leikataan kesäaikaan pääsääntöisesti kerran

viikossa. Nurmipintojen viimeistely hauta-alueilla tehdään akkukäyttöisillä siimaleikkureilla ja työnnettävillä akkukäyttöisillä ruohonleikkureilla. Hautausmaiden nurmialueita kunnostetaan turvallisuuden vuoksi siinä vaiheessa, kun arkku tai urna maatuu ja maanpinta ajan kuluessa painuu.

Istutuksia suunniteltaessa valitaan sellaisia kasvilajeja, jotka ovat mahdollisimman kestäviä tauteja ja tuholaisia vastaan.

Perennoja käytetään hautausmaiden yleisiin istutuksiin. Perennat ovat monivuotisia ruohovartisia kasveja. **Perennakasvillisuuden** hoitoa ovat: kevät-kunnostus, paikkausistutukset, lannoitus, kalkitus, rikkakasvien torjunta, kasvuston siistiminen, kasvualustan kuohkeutus ja kattaminen, rajaukset, kastelu, syyskunnostus ja jakaminen. **Sipulikasvien** hoitoa ovat: kevät-kunnostus, lannoitus, jakaminen ja tarvittaessa talvi- ja kevät-suojaus.

Pensaita käytetään ryhmissä ja aidanteina. **Pensaiden** hoitoa ovat: kevät-kunnostus, säännöllinen hoitoleikkaus, muotoon leikkaus, harvennusleikkaus, alas leikkaus, lannoitus, kalkitus, paikkausistutukset, rajaukset, kattaminen syyskunnostus, talvi- ja kevät-suojaus sekä suojaus tuhoeläimiä vastaan. Rikkakasvien torjuntaan käytetään katteena puunkuorihaketta ja mekaanista haraamista.

Puusto on keskeinen osa hautausmaan yleismaisemaa. Hautausmaalla pääsääntöisesti käytettäviä puulajeja ovat lehmus, vaahtera, jalava erityyppiset pihdat, kuusi, mänty ja koivu. Lisäksi on istutettu myös muita puulajeja mm. koristeomenapuita, pilvikirsikoita, päärynäpuita, pilarihaapoja, marjakuusia, kirsikkapuita, tuohituomia ja vartettuja rungollisia pensaita esim. aronia, syreenit. Puustoa tarkkaillaan ja hoidetaan vuosittain hoitoleikkauksilla. Uusia puita istutetaan säännöllisesti.

Puiden hoitoa ovat: rakenneleikkaukset (runko-, tyvi- ja juurivesojen poisto, latvuksen pienentäminen) latvuksen tuenta, kevät-kunnostus, tuentojen tarkistus ja korjaus, talvi- ja kevät-suojaus, kasvukunnon seuranta- ja arviointi, lannoitus, kalkitus ja maa-analyysi sekä tarvittaessa puun poistaminen.

- Huonokuntoisten ja vaarallisten puiden poistaminen helppoissa olosuhteissa voidaan tehdä omana työnä. Puun kaataminen edellyttää aina perehtymistä työturvallisuuteen. Tärkeää on suojavarusteiden oikea käyttö, turvallinen työtekniikka sekä moottorisahan ja muiden apuvälineiden käytön hallinta. Yleensä nämä työt ostetaan palveluna alaan erikoistuneelta yrittäjältä.
- Puiden ja pensaiden hoitoleikkauksia voidaan tehdä omana työnä. Tämäkin työ vaatii perehtymistä työturvallisuuteen ja oikeisiin työmenetelmiin, jotta vahinkoja ei aiheutuisi työn tekijälle eikä käsiteltäville kasveille.
- Puiden, pensaiden, perennojen ja kesäkukkien istutukset tehdään hautaustoimen omana työnä.

Haudan kaivuussa syntyneet juuristovauriot ja maan tiivistyminen vaikuttavat puiden kuntoon. Kaivuutöiden yhteydessä juuristo voi vaurioitua laajaltakin alueelta ja puiden ankkurointi maahan saattaa heikentyä.

Kasvillisuuden hoidossa noudatetaan R2 Toimintaviheralueiden hoidon laatuvaatimuksia ja viheralueiden hoito-ohjeita VHT '14- kirjan ohjeiden mukaisesti (Viherympäristöliiton julkaisu 55/2014).

Hautaustoimessa on laadittu perehdyttämisopas työntekijöiden perehdytystä varten. Prosessikuvauksissa ohjeistetaan muun muassa työturvallisuuteen, kone- ja

työvälinevalintoihin, työjärjestykseen ja käytännön tekemiseen. Perehdyttämispöytäkirja päivitetään aina tarvittaessa.

3.2 Yhteisten muistelupaikkojen, sankarihautojen sekä seurakuntayhtymälle palautuneiden hautojen hoito

Rakennetuilla arvoviheralueilla R1 on pinta-alaansa nähden suuri omaisuusarvo. Niillä voi olla kalliita rakenteita ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita alueita ja rakenteita. Näiden kunnossapito edellyttää keskimääräistä enemmän joko tehostettua tai erityistä taitoa vaativaa kunnossapitoa.

Hoidon tavoitteena on monipuolinen, viihtyisä, turvallinen ja hyvin toimiva viheralue. Kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden turvallisuutta sekä alueen siisteyttä tarkkaillaan säännöllisesti. Havaitut puutteet korjataan mahdollisimman pian. Turvallisuutta vaarantavat vauriot korjataan välittömästi.

Yhteisten muistelupaikkojen hoito

Hautausmaiden yhteisiä muistelupaikkoja ovat muistolehdot, muualle haudattujen muistomerkki, sankarihaudat, Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkki, Jääkärimuistomerkki, vuoden 1918 sodassa kaatuneiden muistomerkki ja ruotsalaisten sankarivainajien muistomerkki.

Omaiset voivat tuoda yhteisille muistelupaikoille leikkokukkia ja kynttilöitä, kasvien istuttaminen on kiellettyä.

Hautaustoimi poistaa muistelupaikoilta kuihtuneet kukat, palaneet kertakäyttökynttilät sekä rikkoutuneet koriste-esineet.

Hautaustoimi siistii muistelupaikkojen ja -alueiden pinnat hoitokaudella. Tarvittaessa muistomerkit pestään. Talvella merkittävänä juhlapyhänä muistomerkit puhdistetaan lumesta.

Sankarihautojen hoito

Vaasan seurakuntayhtymän Vanhalla hautausmaalla ja Vähänkyrön kirkkopihassa on sankarihautoja. Sankarihautojen hoidon tavoitteena on sankarihaudat-alueen säilyttäminen sen arvoa vastaavassa kunnossa.

Sankarihautojen hoitoon kuuluu talvella kukka- ja kynttiläjätteen kerääminen, sekä sorakäytävien lumityöt, ja niiden hiekoitus. Keväällä haudoilta poistetaan syysistutukset sekä muut talvikoristeet, ja kukkapaikkoihin lisätään tarvittaessa multaa.

Kesäksi sankarihaudoille istutetaan kukat. Kesäkukat kastellaan ja hoidetaan viikoittain, tarpeen mukaan. Rikkakasvit poistetaan kukkahoitojen yhteydessä. Huonokuntoiset kukat vaihdetaan uusiin. Kesäkukat poistetaan syksyllä, ja tilalle istutetaan syyskukat.

Nurmikko leikataan kerran viikossa ja pidetään moitteettomassa kunnossa. Syksyllä lehdet haravoidaan viikoittain.

Sankarihautojen hoitoon kuuluu myös hautakivien pesu. Kivet ovat malliltaan tynnykiviä ja likaantuvat helposti esim. lintujen ulosteista.

Seurakuntayhtymälle palautuneiden hautojen hoito

Seurakuntayhtymälle palautuu hautoja hoitamattomuuskuulutuksen tai hallinta-ajan päättymisen myötä. Omaiset voivat myös luovuttaa haudan takaisin seurakuntayhtymälle oma-aloitteisesti ennen hallinta-ajan päättymistä.

Seurakuntayhtymän hautaustoimi hoitaa palautuneet haudat seurakuntayhtymän kustannuksella. Palautuneet haudat voidaan luovuttaa uudelleen käyttöön, jolloin haudan hoitovelvollisuus siirtyy uudelle hautaoikeuden haltijalle.

Palautuneet haudat siistitään ja muistomerkin turvallisuus varmistetaan. Yhtenäisillä nurmialueilla olevien hautojen muistomerkit pääsääntöisesti poistetaan. Reunakivialueilla reunakivet ja muistomerkit poistetaan vain, jos ne ovat huonokuntoisia tai ympäristölle vaaralliset. Palautuneella haudalla olevista reunakivistä tai muistomerkeistä ei peritä maksua, kun hauta luovutetaan uudelleen käyttöön. Uudelta hautaoikeuden haltijalta edellytetään kuitenkin tarvittaessa haudan kunnostamista. Reunakivialueella hauta on aina kehystettävä alueen kaavan mukaisilla reunakivillä.

Jos hautaoikeus on päättynyt ja haudalla on taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaita rakennelmia tai muistomerkkejä, joita ei voida pitää paikallaan, ne on asetettava sopivaan paikkaan hautausmaalla tai muulla tavoin huolehdittava niiden säilyttämisestä (KJ 3 luku 60 §).

Arvion tekeminen siitä, mikä muistomerkki tai hauta on kulttuurihistoriallisesti merkittävänä säilytettävä, on vaativa tehtävä, arvioinnissa ja inventoinnissa käytetään tarvittaessa asiantuntija-apua (Museovirasto Hautausmaiden inventointiopas 2015). On huomioitava, että vaikka kaikki hautamuistomerkit eivät ole sinänsä säilyttämisen arvoisia, voi niillä olla kuitenkin merkitystä koko hautausmaan kannalta. Tällöin varsinainen säilytyskohde on hautausmaan kokonaisilme tai sen jonkin osan erityispiirteen vaaliminen.

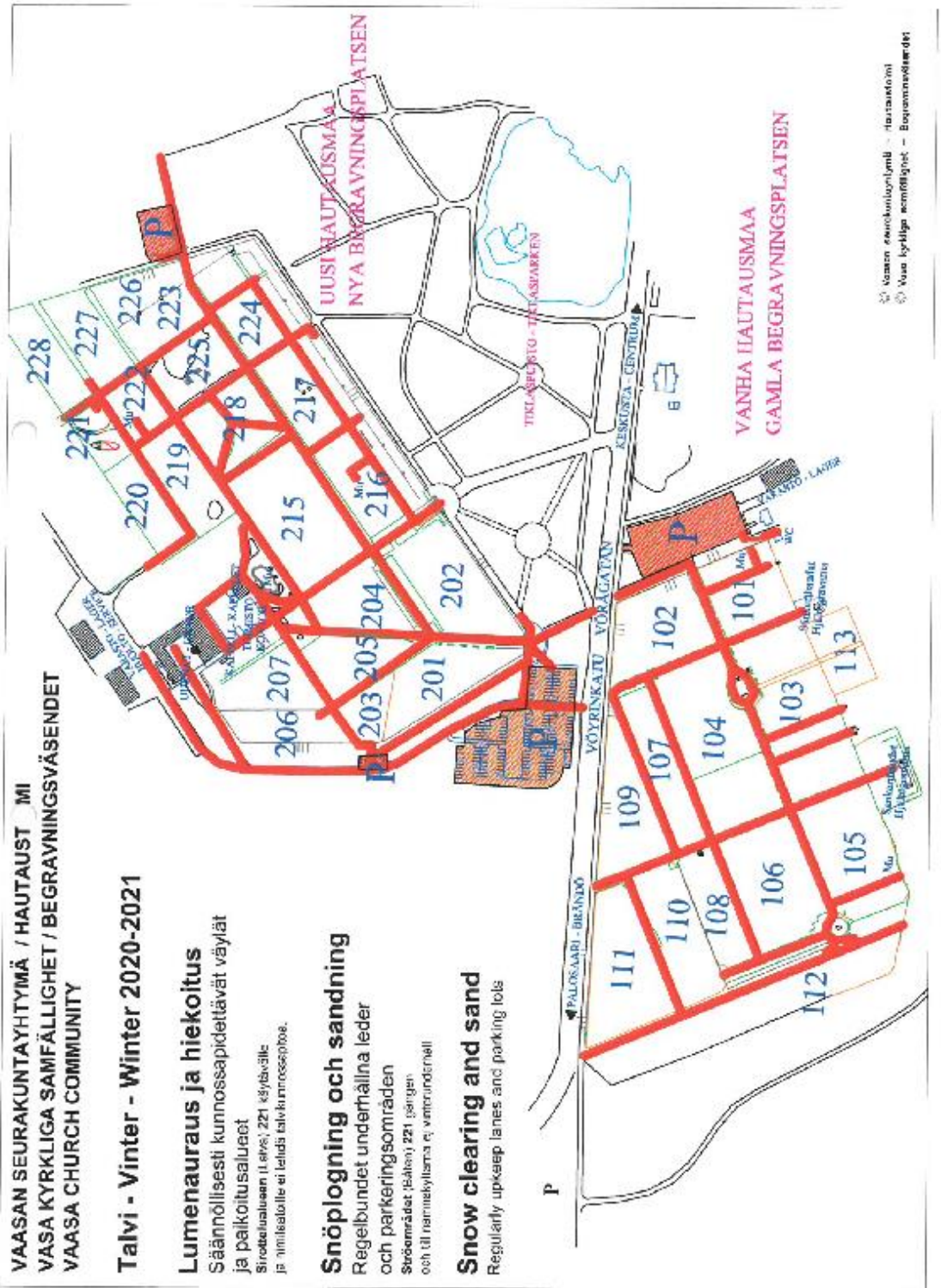
3.3 Hautausmaiden kulkuväylien ja pysäköintialueiden hoito ja talvikunnossapito

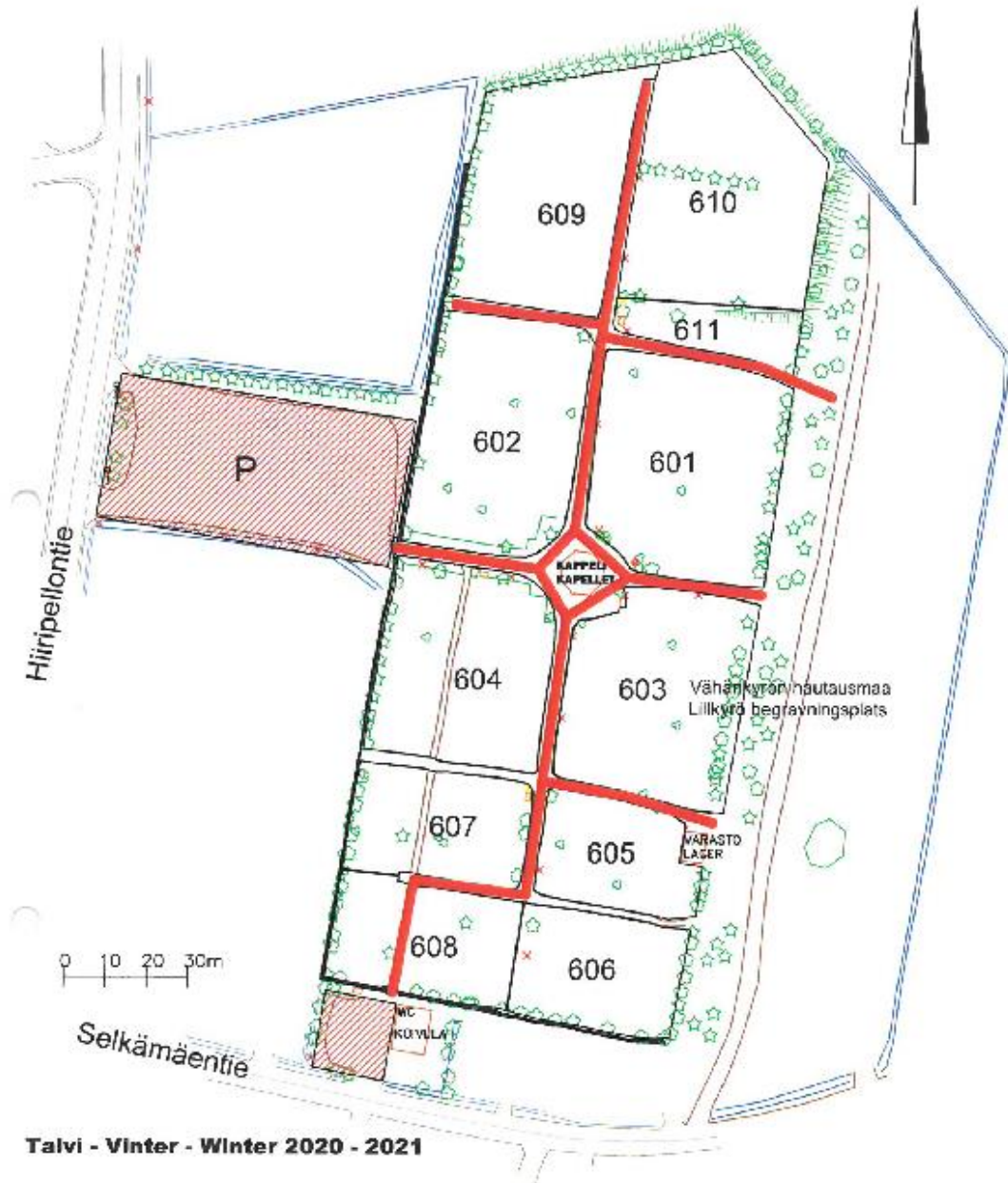
Hautausmaan käytävistä suurin osa on asfaltoitu. Lumettomaan aikaan asfaltoidut käytävät pidetään siistinä harjakoneella harjaamalla. Tarvittaessa käytetään käsityövälineenä katuharjaa. Sorakäytävät hoidetaan pääsääntöisesti käsityökaluilla kantaamalla, haraamalla ja haravoimalla. Talviaikaiseen kunnossapitoon kuuluu pääkäytäväverkoston lumenauraus ja liukkaudenesto arkipäivisin ja juhlapyhinä.

Kulkuväylien ja pysäköintialueiden hoidossa noudatetaan R2 kunnossapitoluokitusta.

Lumityöt ja hiekoitus

- Hautausmaan pysäköintialueiden ja pääkäytävien talviaikainen kunnossapito hoidetaan koneellisesti ja käsityövälineillä hautaustoimen omana työnä. Lumityöt tehdään käytännössä aina, kun on satanut lunta. Liukkauden esto tehdään hiekoittamalla aina, kun on liukasta.
- Rakennusten ovien edustat, portaat, jätekatokset ja opaskatokset siivotaan lumesta käsityövälineillä (lapio, petkele ja harja). Jään sulatusaineita ei käytetä ovien edustoilla. Hautauspäivinä varmistetaan turvallinen ja esteetön kulkuväylä kappelille ja haudalle. Etenkin ovien edustat ja portaat puhdistetaan lumesta mahdollisimman usein.
- Vanhalla hautausmaalla sijaitsevan yleisö WC:n käytävä ja oven edusta vaatii huolellisen puhdistamisen.
- Hauta-alueilla lumityöt tehdään vain hautauspäivänä niille haudoille, joihin hautaus suoritetaan. Lauantaisin talviaikaan on kunnossapitopäivystys siunaustilaisuuksien vuoksi.

Talvi - Vinter - Winter 2020 - 2021

Lumenauraus ja hiekoitus
Säännöllisesti kunnossapidettävät väylät ja paikoitusalueet

Snöplagning och sandning
Regelbundet underhållna leder och parkeringsområden

Snow clearing and sand
Regularly upkeep lanes and parking lots

VAASAN SEURAKUNTAYHTYMÄ - HAUTAUSTOIMI
VASA KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET - BEGRAVNINGSVÄSENDET
VAASA CHURCH COMMUNITY

Vaasan Vanha hautausmaa, Uusi hautausmaa ja Vähänkyrön hautausmaan talvikunnossapitoväylät.

3.4 Hautausmaarakenteiden ja –kalusteiden hoito

Hautausmaarakenteita ja -kalusteita ovat mm, aidat, penkit, valaisimet, pyörätelineet, opasteet, kasteluvesialtaat, kasteluvesijärjestelmä ja multalaatikot. Hautausmailla on lisäksi työsähkö / pistorasiatolppia mm. roudan sulatusta sekä kastelu- ja sadetusjärjestelmiä varten.

Puistonpenkit, kasteluvesialtaiden kehikot, multalaatikot ja hautojen tukilaitteet

- Puurakenteisille kalusteille tehdään puuöljykäsittely, ja rikkoutuneet osat korjataan tai vaihdetaan.
- Myös muu hautausmaan kiinteistöillä käytettävä kalusto huolletaan ja kunnostetaan tarpeen vaatiessa.

Toimintaviheralueiden R2 rakenteet, kalusteet ja varusteet ovat toimintaan liittyviä, ja hyvässä kunnossa, ja alueet on yleensä kattavasti valaistu. Kalusteiden, rakenteiden, pistorasiatolppien sekä kastelu- ja sadetusjärjestelmien kunto ja toimivuus tarkastetaan vuosittain sekä tarvittaessa. Turvallisuutta vaarantavat vauriot korjataan välittömästi.

Penkit ja roska-astiat pestään vähintään kerran kesässä. Irtonaiset kalusteet ja varusteet viedään talvisäilöön tai siirretään pois talvikunnossapidon tieltä. Talvisäilöstä tuodut kalusteet ja varusteet ovat kunnossa ja siistejä. Kasteluvesijärjestelmää huolletaan, kunnostetaan ja uudistetaan tarpeen mukaan.

3.5 Puhtaanapito ja jätehuolto

Puhtaanapidossa ja jätehuollossa sekä hautausmaiden siivouksissa noudatetaan voimassa olevaa jätelakia ja jäteasetuksia sekä Vaasan seudun jätehuoltomääräyksiä ja Vaasan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Vaasan seurakuntayhtymän hautausmailla noudatetaan myös ympäristödiplomin periaatteita.

Keskeinen hautausmaaympäristön viihtyisyyteen vaikuttava tekijä on alueen jätehuollon toimivuus. Hautausmaan jättepisteisiin on liitetty selkeät ohjeet lajittelun helpottamiseksi. Tiedotusvälineissä on ollut asiaa hautausmaan jätteiden lajittelusta, ja tässä yhteydessä on otettu kantaa kynttilälyhtyjien puolesta. Lisäksi seurakuntayhtymän internet-sivuilla on ohjeet jätteiden lajitteluun hautausmailla.

- Hautausmaalla kävijät jättävät kierrätettäväksi jätettä ympäri vuoden.
- Kaiken kaikkiaan Vaasan hautausmailla on yleisön käytössä yli 100 jäteastia.
- Jäteastioihin lajitellaan poltettava, maatuva sekä metallijäte.
- Jäteastiat tyhjätään aina tarpeen mukaan.
- Jätteet kerätään koneellisesti kuormaajalla. Täysi kauhallinen kuljetetaan hautausmaiden huoltoalueilla sijaitseviin jätekontteihin. Jätehuoltoyritys vie täydet kontit (siirtolavat) jätteenkäsittelylaitokselle ja tuo ne takaisin hautausmaalle tyhjätynä.
- Metallijätteen keräysastiat tyhjenetään tarvittaessa. Asiaan kuulumaton aines seulotaan pois ja keräysmetalli toimitetaan kierrätykseen.

Hautausmailla on siirtolavat **maatuva jätettä** varten. Maatuva puutarhajäte toimitetaan kompostoitavaksi, ja hyödynnettäväksi multana. Kannot toimitetaan murskattavaksi ja edelleen energiana käytettäväksi. Risut ja oksat haketetaan. Haketta voidaan käyttää esimerkiksi istutusten katteena ja/tai kompostissa.

Pahvijätettä tulee pääasiassa pakkausmateriaalista. Paperijätettä syntyy toimistokäytössä ja lehdistä. Puhdas keräyspahvi kerätään talteen varastoihin, likainen laitetaan energiajajaeastioihin. **Toimistopaperi** kerätään kartonkisiin keräyslaatikoihin, ja sanoma- ja aikakauslehdet niille osoitettuun keräysastiaan. Tietoturva-aineisto kerätään erikseen. Keräysastioiden tyhjennys tilataan tarpeen mukaan.

Hautauksissa tulevat ylijäämämaat hyödynnetään hautausmaakäytössä. Ylijäämämaita varastoidaan hautausmaiden maa-ainesten läjitykseen tarkoitettulla alueella.

Hautausmaiden ylläpidossa syntyvät **vaaralliset jätteet**, kuten jäteöljyt, kiinteä öljyinen jäte, akut, paristot, loistelamput, painekyllästetty puu, maalit, torjunta-aineet, huolto- ja korjauskemikaalit jne. varastoidaan konehalleissa, niille varatuissa tiloissa. Nämä jätteet kuljetetaan tarvittaessa hautausmaiden henkilökunnan toimesta hyötykäyttöasemalle.

Varastoitavista vaarallisista jätteistä **pidetään kirjanpitoa**, josta selviää määrät ja ongelmajätteen laatu sekä, mihin jäte on toimitettu edelleen, ja kenen toimesta.

Varastot käydään läpi tarvittaessa, ja epäkurantit tuotteet hävitetään asiaankuuluvasti, hautausmaiden henkilökunnan toimesta.

Jätehuoltoon käytetään Vaasan seurakuntayhtymän hautausmailla vuosittain noin 30 000 euroa. Tavoitteena on, että kustannuksia saataisiin pienennettyä. Omaisille suositellaan perennojen käyttöä istutuksissa sekä kertakäyttökynttilöistä luopumista ja siirtymistä lyhyissä poltettavien pöytäkynttilöiden käyttöön.

4 Yksittäisten hautojen hoito

Yksittäisten hautojen hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija (Kirkkolaki 3 luku 33 §). Hautojen hoidon lähtökohtana on, että hauta on siistissä, hautausmaan arvonn mukaisessa kunnossa. Hautamuistomerkin ja reunakivien kunnossapito kuuluu aina omaisille. Muistomerkki ei saa olla vaarallisesti kallellaan. Hoidetulla haudalla myös reunakivien tulee olla suorassa.

Hautaoikeuden haltija vastaa haudan hoidosta käyttösuunnitelman mukaisesti

- **Hauta, joka sijaitsee hautakaavan mukaisella reunakivialueella.** Hautaa voidaan hoitaa itse tai antaa seurakuntayhtymän tehtäväksi korvausta vastaan.
- **Hauta, joka sijaitsee hautakaavan mukaisesti yhtenäisellä nurmikkoalueella.** Omaiset voivat istuttaa kukkia haudalle, mutta varsinainen haudan hoito tilataan seurakuntayhtymältä maksua vastaan. Hoitomaksu on haudan hallinta-ajan ajankohdasta riippuen vuosittainen, määräaikainen tai hallinta-aikainen.

Hautamuistomerkin eteen perustettuun kukkatilaan voi istuttaa kesäkukkia, monivuotisia kukkia tai sipulikukkia. Kukkien istuttaminen ei kuitenkaan ole pakollista, pääasia että hauta on muutoin yleisilmeeltään hoidettu. Haudalle ei saa istuttaa puita tai pensaita. Istutukset eivät myöskään saa levitä naapurihautojen puolelle, eivätkä ne saa täysikasvaisina olla haitaksi ympäristölle. Haudalle kuulumattomat puut, pensaat, havukasvit, aidat ym. rakenteet voidaan määrätä poistettavaksi.

Yksittäisen haudan hoitoon kuuluu kevät- ja syysivous. Keväällä haudoilta poistetaan talven aikana haudoille tuodut kynttilälyhdyt, kertakäyttökynttilät, havut, kanervat ja muut talvikoristeet. Suositeltavaa on noutaa lyhty kesän ajaksi pois haudoilta. Lyhdyt voivat aiheuttaa hautausmaiden hoidossa turvallisuusriskin, esimerkiksi takertuessaan vaatteisiin tai työvälineisiin muistomerkkien välisen alueen kunnossapidossa. Syksyllä kesäkukat siivotaan haudalta pois, ja haudan voi halutessaan koristellaan syysistutuksilla. Haudan voi jättää talveksi myös ilman istutuksia.

Hautausmaalla töitä tehtäessä on muistettava kunnioittaa naapurihautojen rauhaa. Roskia ja haravointijätteitä ei jätetä kasoihin käytäville, vesipisteiden vierustoille tai naapurihautoille, vaan ne viedään opasteiden mukaisesti lajiteltuina hautausmaan jäteastioihin. Talvella lumen luontia naapurihautoille tulee välttää.

Hautausmaan henkilökunta neuvoo mielellään kasvivalinnoissa ja muissa haudan hoitoon liittyvissä asioissa.

4.1 Haudan hoitamattomuus

Yhteinen kirkkoneuvosto velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Yhteinen kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu.

Haudan hoidon laiminlyönti ja hoitamattomuuden perusteet ovat:

Hauta on ollut selkeästi hoitamatta.

- muistomerkki on kaatunut
- muistomerkki on vaarallisesti kallellaan
- kukkapesässä tai reunakivien rajaamalla alueella kasvaa runsaasti ja häiritsevästi rikkaruohoja (mm. voikukkia, nokkosia, kortetta, pujoa) tai puiden tai pensaiden taimia.

Seurakunnille palautunut hauta voidaan luovuttaa uudelleen edellyttäen, että haudan koskemattomuusaika on mennyt umpeen.

4.2 Muistomerkin hoito

Hautamuistomerkit ovat haudan haltijan vastuulla. Hautaoikeuden haltijan on huolehdittava muistomerkin kunnosta niin, ettei se aiheuta vahingon vaaraa. Vinossa oleva muistomerkki on vaarallinen omaisille, hautausmaan työntekijöille ja muille hautausmaalla vieraileville.

Muistomerkin kallistuminen johtuu yleensä vinossa olevasta pohjakivistä. Turvallisuussyistä muistomerkkiä ei saa keinotekoisesti yrittää suoristaa esim. asentamalla muistomerkin ja sen alustan väliin kiviä tai muita esineitä kiiloiksi (kts. s.6).

Omaisille lähetetään tiedote asiasta tai haudalle asetetaan yhteydenottopyyntö tilanteen korjaamiseksi, mikäli omaisia ei tavoiteta muutoin.

Haudalle saa asettaa vain hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisen hautamuistomerkin.

Muistomerkkisuunnitelma on lähetettävä hautaustoimen päällikön hyväksyttäväksi ennen muistomerkin asentamista haudalle. Muistomerkkisuunnitelmasta tulee ilmetä muistomerkin koko, materiaali ja teksti. Sama menettely koskee vanhaan muistomerkkiin tehtäviä ulkomuotoon vaikuttavia muutoksia sekä uuden muistomerkin tuomista aikaisemmin lunastetulle haudalle.

Reunakivialueilta luovutettu uusi hauta tulee rajata reunakivin. Hautausmaan muilla alueilla haudan ja sen kukkapaikan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muulla tavalla on ilman seurakuntayhtymän lupaa kielletty.

5 Hautainhoitorahasto

Kirkkolain 3 luvun 33 § mukaan seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta hoitaa hautaa määräajan maksua vastaan. Hoitomaksut voidaan sijoittaa erityiseen hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan.

5.1 Hautainhoitorahaston toiminta ja tehtävät

Vaasan seurakuntayhtymän hautainhoitorahaston voimassa olevat säännöt on hyväksytty yhteisessä kirkkovaltuustossa vuonna 2023. Haudan hoitosopimus voidaan tehdä enintään haudan hallinta-ajalle. Hoitosopimusrekisteri on hautarekisterin kanssa samassa Status-ohjelmassa. Voimassa oleva hinnasto on vahvistettu viimeksi 9.6. 2022 yhteisessä kirkkoneuvostossa.

5.2 Hautainhoitorahaston resurssit

Haudan hoidosta perittävät maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset ja maksujen perusteet ovat kaikille samat (Hautausoimilaki 2:6,1–2 §). Hoitomaksua määritettäessä otetaan huomioon sekä hautojen välittömät hoitokulut, että hautainhoitorahaston hallinnosta aiheutuvat välilliset kulut.

Hautojen hoidon välittömiin hoitokuluihin luetaan henkilöstön palkat eläke- ja muine sosiaalimaksuineen, tarvikkekulut, koneiden ja autojen käytöstä aiheutuvat kulut. Hautainhoitorahaston välillisiä kuluja ovat puolestaan rahaston yleishallinnosta, kuten hallintoelinten toiminnasta, toimitilojen ja toimistokoneiden käytöstä sekä toiminnan suunnittelusta, ylläpidosta ja valvonnasta aiheutuvat kulut.

Hautainhoitorahaston palvelukseen palkataan määräaikaista kausityöntekijöitä ja kesätyöntekijöitä vuosittain noin 17 henkilötyövuotta. Hautainhoitorahaston toimintaa varten ei ole erillisiä toimitiloja, vaan tilat ovat samat kuin hautaustoimen käytössä olevat.

Hautainhoitorahaston varoilla on hankittu tarvittavat tarvikkeet ja työvälineet kukkahoitoihin ja perushoitosopimusten velvoitteiden täyttämiseen. Hautainhoitorahaston työkoneita ovat kuljetus ja maansiirtokoneet, akkukäyttöiset ruohonleikkurit ja siimaleikkurit. Käsityövälineitä ovat lapiot, istuskauhat, haravat ja kanttausraudat.

Kesäkukkia (mm. ruusubegonia, mukulabegonia, verenpisara) on tilattu vuosittain hoitohaudoille yhteensä noin 19000 kpl.

5.3 Hautainhoitorahaston tulevaisuus

Vaasan seurakuntayhtymän hautainhoitorahaston kautta tilattujen hoitosopimusten määrät ovat kasvaneet vuosittain. Yhtymän hautainhoitorahastolla on hoidossa noin 11000 yksityistä hautaa, joissa on yhteensä yli 16000 erilaista hoitoa. Hoidot koostuvat vuosihoidoista (n. 6000), määräaikaishoidoista (n.3500) ja ainaishoidoista (1579).

Hautainhoitorahaston haudanhoitojen tilausprosessia tulee kehittää sähköisten palvelujen avulla. Haudanhoidoista lähetetään omaisille lasku, hoito on voimassa, kun lasku on maksettu. Hautainhoitorahaston palveluita ja myös niiden hinnoittelua kehitetään. Hinnastonmuutos hoitosopimusuudistuksineen on ajankohtainen aikaisintaan vuonna 2024.

Perushoittojen määrät v.2015-2020

Vanha hautausmaa						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1v			3016	2955	2933	2908
5v			182	188	188	189
10v			367	368	353	359
20v			189	188	185	178
30v			282	307	322	348
yht.			4036	4006	3981	3982

Uusi hautausmaa						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1v			2767	2705	2709	2685
5v			233	233	214	215
10v			396	395	395	376
20v			250	255	258	258
30v			486	526	548	579
yht.			4132	4114	4124	4113

Vähänkyrön hautausmaa						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1v			381	383	379	367
5v			3	8	9	11
10v			27	34	38	40
20v			3	3	5	6
30v			22	25	27	32
yht.			436	453	458	456

Kaikki hautausmaat yht.						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1v	6060	6000	6164	6043	6021	5960
5v	435	453	418	429	411	415
10v	891	880	790	797	786	775
20v	469	482	442	446	448	442
30v	1106	1206	790	858	897	959
yht.	8961	9021	8604	8573	8563	8551

6 Hautausmaiden hoidon vaatimat resurssit

Vaasan seurakuntayhtymän hautaus toimi huolehtii hautausmaiden yleisten alueiden hoidosta pääsääntöisesti omalla työvoimalla. Ulkopuolisia urakoitsijoita käytetään tarvittaessa (esimerkiksi arboristeja, puunhoidon asiantuntijoita).

6.1 Henkilöstö

Hautaus toimen palveluksessa on ympärivuotisesti 13 henkilöä ja määräaikaisessa työsuhteessa 25 henkilöä. Tämän lisäksi kesäkuukausina palkataan kausityövoimaa kahden kuukauden työjaksoille yhteensä n.40. Nykyinen vakituisen henkilökunnan määrä mahdollistaa peruspalveluiden tuottamisen suunnittelukaudella. Hoitohautojen määrän (taulukko s.18) lisääntyminen sekä alueiden laajentuminen ja mahdollinen palveluiden monipuolistaminen merkitsevät ainakin kausityövoiman lisäämistä.

Osaavalle henkilöstölle on tarjolla useita vaihtoehtoisia työpaikkoja. Suuri haaste on pätevän henkilöstön rekrytointi hautaus toimen palvelukseen. Tavoitteena on rekrytoida riittävästi ammattitaitoisia ja osaavaa henkilökuntaa. Tämä toteutetaan rekrytointiprosessin avulla. Rekrytointiprosessi muodostuu mm. vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrän ja rakenteen vuotuisesta suunnittelusta, hakumenettelystä ja valintaprosessista. Hautaus toimen palkkataso pidetään kilpailukykyisenä kehittämällä oikeudenmukaista, kannustavaa ja läpinäkyvää palkkausjärjestelmää.

Tavoitteena on parantaa työhyvinvointia ja työtyytyväisyyttä sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennaltaehkäistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä. Tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään yhteistoimintamenettelyä, vuorovaikutuksellista, reilua ja selkeää johtamista, avointa viestintää sekä edistetään työyhteisön yhteistä virkistytymistä.

Hallinto- ja talouspalvelut ja yhteinen kirkkoneuvosto sekä yhteinen kirkkovaltuusto vastaavat osaltaan hautaus toimen toiminnasta hallinnolliselta kannalta.

6.2 Koneet ja laitteet

Hautaus toimen tuottamien palvelujen ylläpitäminen edellyttää toimivaa ja kunnossa olevaa kalustoa. Uusien koneiden ja laitteiden hankinnassa ratkaisevina tekijöinä tulee pitää niiden

sopivuutta kulloiseenkin tehtävään. Erityistä huomiota tulee kiinnittää työturvallisuuteen ja ergonomiaan sekä ympäristövaikutuksiin. Käytössä olevan kaluston säännöllinen huoltaminen on erityisen tärkeää.

Hautausmaiden hoitotöihin käytettäviä koneita ja laitteita ovat mm. ajoleikkurit, työnnettävät ruohonleikkurit, puhaltimet, siimaleikkurit, pensasleikkurit, moottorisahat ja raivaussahat. Pienkoneiden osalta on siirrytty kevyempiin akkukäyttöisiin koneisiin esim. siimaleikkurit ja työnnettävät ruohonleikkurit ovat akkukäyttöisiä. Koneiden akkujen lataamista varten on tehty varastoihin erilliset paikat, joiden yhteydessä paloturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Kaivinkoneita, kuormaajia ja traktoria käytetään hautaustöissä, hautausmaan hoidossa, maa-ainesten, kesäkukkien ja puutarhajätteen kuljetuksessa sekä talviaikaisiin kunnossapitotöihin. Pakettiautoja käytetään huoltoajoihin: kalusteiden, tarvikkeiden, työvälineiden, kesäkukkien kuljettamiseen ja työnjohtamiseen liittyviin ajoihin.

Traktorin ja kuormaajien lisälaitteita ovat mm. trukkipiikit, hiekoittimet, lumiaurat, puskulevyt, peräkärri ja lumilinko. Kaivinkoneiden lisälaitteita ovat routapiikki ja maantiivistäjä.

Raskas kalusto: pakettiautot, kuormaajat, kaivurit, traktori ym.

- Päivittäiset tarkistukset, mahdolliset nesteiden lisäykset ja pesu tehdään itse.
- Määräaikaiset huollot ja muut vaativammat korjaukset tehdään huoltoliikkeessä.

Pienkoneet: ruohonleikkurit, raivaussahat, moottorisahat ym.

- Päivittäiset tarkistukset, pesu, puhdistus ja terien teroitus tehdään itse.
- Vaativammat korjaukset tehdään huoltoliikkeessä.

6.3 Toimitilat

Hautausmaan vakaan toiminnan edellytyksenä ovat riittävät sosiaali-, huolto-, varasto-, ja toimistotilat. Hautaustoimen ylläpito edellyttää kiinteistöjen jatkuvaa kunnossapitoa. Tuhkahautausten lisääntyminen edellyttää toimintavarmaa krematoriolaitteistoa ja tiloja, jotka palvelevat tehtävässään pitkälle tulevaisuuteen.

6.4 Huoltoalueet

Hautaustoimen kaluston lämpimät huoltotilat ja varastotilat sijaitsevat hautausmaan kappelirakennuksen yhteydessä Vaasan Uudella hautausmaalla. Lämpimien tilojen lisäksi sekä Vaasa Uudella että Vanhalla hautausmaalla on kylmää varastotilaa. Vähänkyrön hautausmaalta löytyy myös sekä lämmintä että kylmää huolto- ja varastotilaa.

7 Kehittämistoimenpiteet vuosille 2021-2031

- Hoitosuunnitelman jatkuva päivittäminen (hautausmaiden prosessikuvaukset ym.)
- Ympäristödiplomin päivitykseen liittyvät selvitykset, sekä henkilökunnan perehdyttäminen uuteen ympäristödiplomiin.
- Hautausmaahenkilöstön ympäristökoulutus
- Hautausmaahenkilöstön työturvallisuuskoulutus

- Perennahoitoa esitetään vaihtoehtoksi yksivuotiselle kesäkukalle. Esimerkkejä eri lajikkeista lisätään kotisivuille.
- Hautausmaan ympäristössä sijaitsevat luonnontilaiset alueet pidetään siistinä ja estetään rehevöityminen poistamalla ylimääräiset puuntaimet. Hautausmaata ympäröivät luonnontilaiset alueet hoidetaan kevyesti.
- Luontoarvot. Jatketaan lintujen pesimäpönttöjen ylläpitoa ja hyönteishotellejakin voidaan kehittää.
- Kulttuuriarvot. Hautausmaiden ja kulttuurihistoriallisten hautojen inventointia kehitetään.
- Sankarihautojen ja muiden seurakunnan ylläpitämien merkittävien muistomerkkien ja hautojen lisäksi vanhat seurakunnalle palautuneet reunakivihaudat pidetään kunnossa mahdollisuuksien mukaan. Reunakivihaudan uudelleen käyttöönoton yhteydessä omaisille suositellaan vanhojen olemassa olevien muistomerkkien ja reunakivien käyttämistä.
- Vedenkulutuksen vähentymiseen johtavia työtapoja kehitetään. Hoitohautojen kukkien kastelussa suositaan paikkakohtaista kastelua. Nurmikoiden kastelua vähennetään entisestään. Ainoastaan uusia kylvettyjä alueita sadetetaan.
- Koneiden käytön ympäristövaikutusten seuraaminen.
- Akkukäyttöisiin koneisiin siirrytään sitä mukaan, kun hautausmaakäyttöön sopiva laitteita tulee markkinoille. Teknologian kehittymistä seurataan valppaasti.
- Monipuolisten hauta-alueiden ja hautausmuotojen kehittäminen.
- Tuhkausten määrän jatkuvasti lisääntyessä urnahautojen ja muistolehtojen riittävyys on varmistettava.
- Hautausmaan infrastruktuurin toimivuutta ja kestävyyttä seurataan jatkuvasti. (hautausmaiden kulkuväylät, sähköverkko, valaistus, kastelujärjestelmä, hulevesijärjestelmä, alueiden kuivatus, jätehuolto, rakenteet ja kasvillisuus).
- Hautausmaan viheralueet luovat terveen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön. Uutta pitää kehittää ja vanhaa kannattaa ylläpitää.
- Kartat ja hautarekisteri ovat hautaustoimen tärkeimpiä dokumentteja. Hautausmaan karttojen ylläpitäminen sähköisessä muodossa karttaohjelman avulla varmistaa hautapaikkojen ja -alueiden karttatietojen luotettavuuden. Hautausmaan kartat ovat olennainen osa lakisääteisen hautarekisterin ylläpitoa.
- Hallinta-aikojen sekä hoitamattomien hautojen seuranta ja kuulutusmenettelyt jatkuvat. Hautausmaiden tulee olla arvonsa mukaisessa kunnossa nyt ja tulevaisuudessa.
- Asiakaspalvelun kehittäminen ja palveluiden saavutettavuuden parantaminen. Sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen hautojen hoitamiseen ja hallintaan liittyvissä asioissa.
- Vaasan seurakuntayhtymän hautaustoimella on käytössä Hautahaku.fi -palvelu, jonka avulla omaiset voivat löytää etsimänsä haudan.

Hautausmaiden kartat

Uusi hautausmaa Nya begravningsplatsen New cemetery

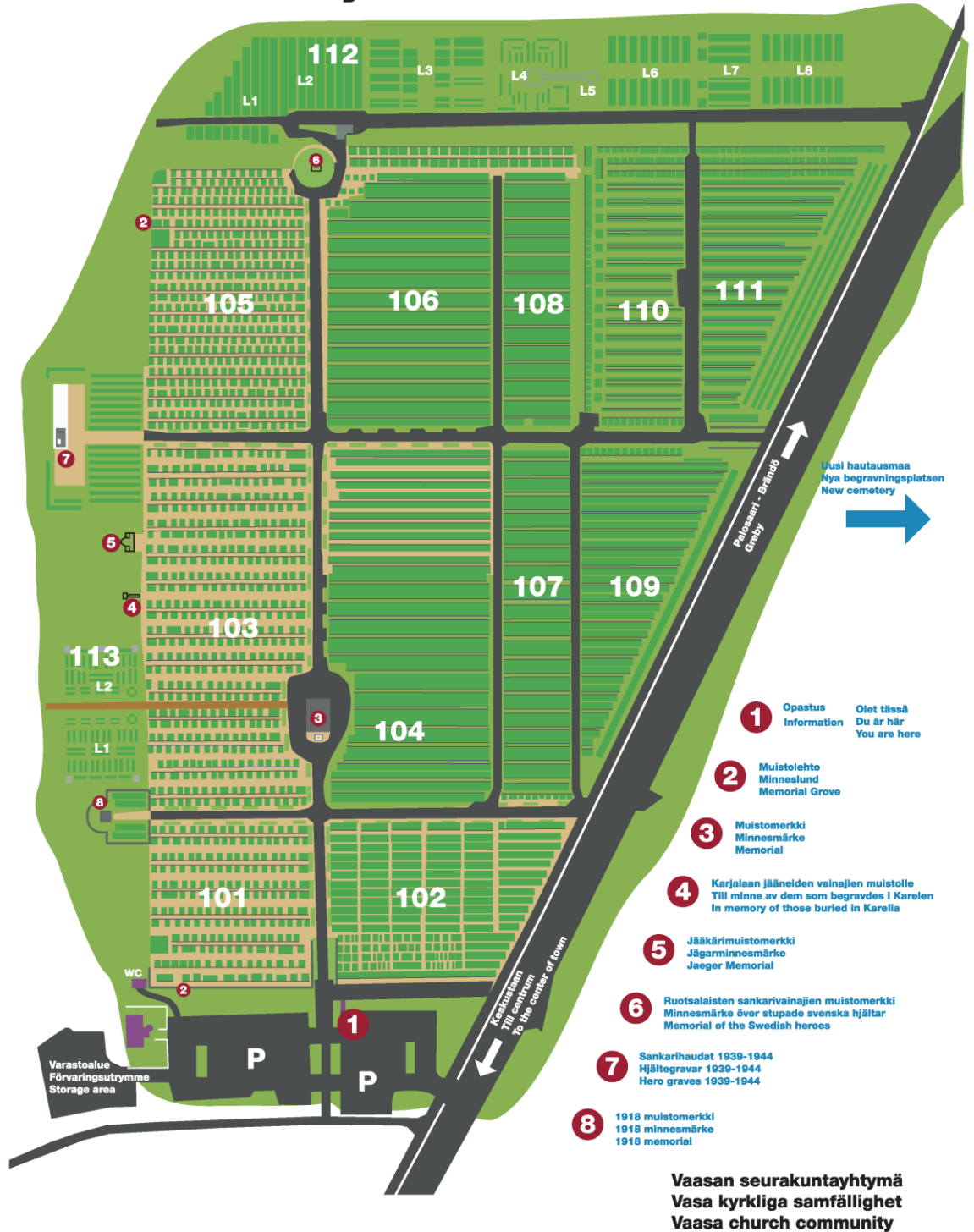
- 1** Opastus Olet tässä
Information Du är här
You are here
- 2** Muistolehto Minneslund
Memorial Grove
- 3** Muistelualue Minnenområde
Reminisce area
- 4** Sirottelualue Minneslund för askspridning
Ashes scattering area
- 5** Kellotapuli Klockstapel
Belfry
- 6** Uрман luovutus Överlämelse av urna
Handover of ashes
- 7** Kappeli Kapell
Chapel
- 8** Toimisto Kontor
Office

Verastoalue
Förvaringsutrymme
Storage area

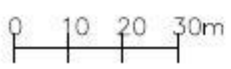

Vaasan seurakuntayhtymä
Vasa kyrkliga samfällighet
Vaasa church community

Vanha hautausmaa Gamla begravningsplatsen Old cemetery

HAUTAUSMAIDEN HOITOSUUNNITELMA

Vaasan seurakuntayhtymä - Hautaustoimi ©
 Vähänkyrön hautausmaa
 Vasa kyrkliga samfundet - Begravningsväsendet ©
 Lilkyrö begravningsplats